Gemeente
Amsterdam

Participatie & Democratisering ZO

Ambities & Aanpak – Juni 2024
Benen op Tafelsessie

10-06-2024

Inhoud

- Vertaling P&D naar Zuidoost
  - Drie ambities P&D Zuidoost
  - Drie bouwstenen P&D Zuidoost
  - Acties

Leren samenwerken in vertrouwen

- **Representatieve democratie én participatieve democratie**
  - Zoveel mogelijk zeggenschap en eigenaarschap bij gemeenschap laten en hierin ondersteunen.
  - Tegelijkertijd vervullen we onze representatieve verantwoordelijkheden.
- **Collectiviteit én individu**
  - We zetten actief in op het versterken van collectieve kracht.
  - En houden oog voor het stille midden, het andere perspectief en daarmee het individuele belang en collectief.
- **Systeemwereld én leefwereld**
  - We werken bij voorkeur community-based en acteren als overheid in de leefwereld.
  - We richten ons werk en organisatie in op de dynamiek van de leefwereld.
  - Met gebiedsgericht werken starten we vanuit ‘wat er is’; en in plaats van modelleren, overnemen en oplossen, kiezen we voor een meer procesgerichte en gelijkwaardige benadering.

P&D: Drie ambities voor Zuidoost

- Ambitie 1: We werken community-based waar mogelijk
- Ambitie 2: We zetten volledig in op buurtplatformen
- 5.1, 2, e Ambitie 3: We maken aan de voorkant van elk bewonersparticipatietraject helder wat het doel en speelveld is

Ambitie 1: We werken community-based waar mogelijk

- Waar mogelijk **delen** we **eigenaarschap** met inwoners en maken actief **ruimte voor initiatieven en signalen** uit de omgeving
- **Co-creatie en collectief eigenaarschap** staan centraal & we volgen **tempo van leefwereld** en betrokken bewoners
- **Signalen** lossen we niet meteen op (overnemen), maar zijn **start van gesprek** waarin we **gelijkwaardig & gezamenlijk** de best mogelijke **oplossing zoeken** (gemeenschap centraal)
- **Community is** niet doelgroep- of buurtgericht, maar **tijdelijk** en **rondom specifieke opgave**

Ambitie 2: We zetten volledig in op Buurtplatformen

- **Buurtplatformen zijn:**
  - **Doe-collectieven**
  - **Eerste aanspreekpunt** voor bewonersparticipatie
  - **Netwerkpartner** van het stadsdeel voor betreffende buurt.

- **Buurtplatformen hebben recht op:**
  - **Eigen manier van werken** en organiseren, passend bij capaciteit initiatiefnemers & de buurt
  - **Toegang tot Bewonersbudgetten**, om zelf middelen & expertise te kiezen

- Hebben de **opdracht** om alle **belangen in de buurt te onderzoeken & leren kennen**, **samenwerking te stimuleren** en als breed bewonerscollectief en **verantwoording** af te leggen aan de buurt.

- Elke groep buurtbewoners kan zich melden om status van buurtplatform te krijgen, maar: max. **1 buurtplatform per buurt**, voor **maximale duur van 4 jaar** (daarna opnieuw over status beslissen). **DB besluit over status en legt voor aan stadsdeelcommissie**

Ambitie 3: We maken aan de voorkant van elk bewoners-participatietraject helder wat het doel en speelveld is

- **Bewonersparticipatietraject**: projecten waar **eigenaarschap en regie** bij de overheid ligt
- **Beleidskader en Leidraad Participatie zijn leidend**: elke ambtenaar binnen Zuidoost gebruikt deze om proces & invulling te geven aan bewonersparticipatie voorafgaand aan start project.
- **Helderheid over doel & speelveld cruciaal** in vormgeven proces
- We spannen ons in om zo'n **hoog mogelijk niveau van participatie** in te zetten & doen moeite om stille inwoner van Zuidoost te betrekken.

P&D: Drie bouwstenen voor Zuidoost

- Bouwsteen 1: We werken als een responsieve organisatie
- Bouwsteen 2: Waarborgen voldoende structurele financiële middelen en capaciteit voor duurzame ontwikkeling Buurtplatformen en Buurtbudgetten
- Bouwsteen 3: Realisatie van vakmanschap P&D binnen een veilige en prettige werk- en leefomgeving

Bouwsteen 1: We werken als een responsieve organisatie

- **Responsieve organisatie**: vergroten van transparantie, slagvaardigheid, oplossend vermogen en creëren van draagvlak voor oplossingen door dialoog in de samenleving
- Om **organisatie** hierop **in te richten**: kunnen acteren voor bij kokers en toegewezen budgetten.
- Waar mogelijk aan **voorkant ruimte maken** om te bewegen met wat in de leefwereld gebeurt en nodig is, **voorbij inrichting** van het **systeem**.
- **Participatieve stem** plek geven **binnen representatieve democratie**. Gebiedsgericht werken heeft hier een sleutelrol

Bouwsteen 2: Waarborgen voldoende structurele financiële middelen en capaciteit voor duurzame ontwikkelingen Buurtplatformen en Buurtbudgetten

- Bij volledig inzetten op Buurtplatformen is hoort ook een **structurele financiering**
- Waarbij **hoogte** van de financiële middelen per jaar **vooraf vast staat**
- En **ambtelijke capaciteit gedekt** is (essentieel om continuiteit van ambtenaren in relatie tot Buurtplatformen te garanderen)
- **Structurele bedragen** voor Buurtplatformen & Buurtbudgetten zullen opgenomen moeten worden **in begroting** van Amsterdam

Bouwsteen 3: Realisatie van vakmanschap P&D binnen een prettige en veilige werk- en leefomgeving

- **Ambities** rond P&D betekenen **flinke verandering** ook in de **organisatie** en traditionele manier van werken zoals we gewend waren
- We gaan **experimenteren** met andere manieren van **participatie & samenwerken** met bewoners
- Experimenteren is ook **fouten mogen en durven maken**. Daarvan **leren** en weer verder gaan.
- Daarvoor moeten we **interveniëren** in cultuur van het systeem en bewegen richting organisatiecultuur op **basis van vertrouwen**, waar fouten maken oké is en we van elkaar **leren**.

Acties

- Ambitie 1: We werken community-based waar mogelijk
  - I. Opstellen richtlijn 'Community Based Werken'
  - II. Doorontwikkelen Community Based Begroten - Model C
- Ambitie 2: We zetten volledig in op Buurtplatformen
  - III. Formeel benoemen van Buurtplatforms in Zuidoost
  - IV. Eigenaarschap versterken door samenwerking met buurtplatformen onder te brengen bij de gebiedsteams
- Ambitie 3: We maken aan de voorkant van elk bewonersparticipatietraject helder wat het doel en speelveld
  - V. Overzicht en regie op bewonersparticipatie inrichten
  - VI. Instrumentarium ontwikkelen/beschikbaar maken om stille Zuidooster te betrekken
- Bouwsteen 1: We werken als een responsieve organisatie
  - VII. Uitwerken en opstellen SAVAM-proces
  - VIII. Definiëren opgaven GUPZO
  - IX. Escalatiemodel uitwerken en inzetten
  - X. Kanteling: organisatie systeem strategisch inzetten (in plaats van leidend laten zijn)
  - XI. Gebiedsteams positioneren als hart van participatie en democratisering
- Bouwsteen 2: Waarborgen voldoende structurele financiële middelen en capaciteit voor duurzame ontwikkeling Buurtplatformen en Buurtbudgetten
  - XII. Bepleiten van structurele middelen voor duurzame ontwikkeling en voortzetting van Buurtplatformen en Buurtbudgetten
- Bouwsteen 3: Realisatie van vakmanschap P&D binnen een veilige en prettige werk- en leefomgeving
  - XIII. Informeren & aanbieden opleiding rondom participatietools en -instrumenten
  - XIV. Structureel overleg en informeren over ambitie P&D Zuidoost, wie de experts/adviseurs zijn en hoe je gebruik van hen kan maken
  - XV. Begeleidingsstructuur inrichten voor de ambities Zuidoost en aanpak community based werken

Actielijnen democratisering

- ambitie 1: We werken community-based waar mogelijk > invulling geven aan Overheidsparticipatie (Participatie verordening)
    - I. Opstellen richtlijn 'Community Based Werken' > gedaan door 5.1, 2, e echter in de praktijk verrijken en ondervinden mbt learning labs
    - Transitie naar Community Based werken in learning labs > Prio
    - II. Doorontwikkelen Community Based Begroten - Model C
        - Crisismanagement en knelpunten overleg
        - Inrichten buurtbudgetten 2025 > prio
        - Toekomst buurtbudgetten vanaf 2026 > prio
        - Jongerenbudgetten
    - Fysieke community based projecten realiseren in de openbare ruimte
    - Community Wealth Building

- Ambitie 2: ~~We zetten volledig in op Buurtplatformen~~ We geven invulling aan de netwerk participatie door volledig in te zetten op buurtplatformen én stadsdeel brede netwerken (o.a. via masterplan community werkgroep/netwerk)
    - III. Formeel benoemen van Buurtplatformen in Zuidoost > Prio
    - Samenhang met andere stadsdeelbrede en jongeren-netwerken verkennen binnen de netwerkparticipatie
    - Samenhang tussen netwerkparticipatie, bewonersparticipatie en overheidsparticipatie beschrijven in het implementatieplan participatie verordening
    - IV. Eigenaarschap versterken door samenwerking met buurtplatformen onder te brengen bij de gebiedsteam
        - Formaliseren van samenwerkingsafspraken conform stappenplan

- Ambitie 3: We maken aan de voorkant van elk bewonersparticipatietraject helder wat het doel en speelveld
    - V. Overzicht en regie op bewonersparticipatie inrichten > implementatieplan (?)
    - VI. Instrumentarium ontwikkelen/beschikbaar maken om stille Zuidooster te betrekken
        - via Masterplan Community Developmentplan
        - Jongeren expliciet een stem geven
        - (alternatief) stadsdeel panel (stedelijk/SDC)
    - Implementatieplan opstellen en uitvoeren > Prio
        - Samenwerking met directies
    - Experimenteren met Integrale community based participatie tafel als instrument
    - Adviseur en facilitator voor participatie trajecten (outreachend)

Bouwstenen

- Bouwsteen 1: We werken als een responsieve organisatie
  - VII. Uitwerken en opstellen SAVAM-proces (?)
  - VIII. Definiëren opgaven GUPZO
    - Integrale opgaven met masterplan (en GO?) met als startpunt de wijk/opgaven in de buurt
  - IX. Escalatiemodel uitwerken en inzetten (?)
  - X. Kanteling: organisatie systeem strategisch inzetten (in plaats van leidend laten zijn): opgave team als transitie team met een aanjaag functie
  - XI. Gebiedsteams positioneren als hart van participatie en democratisering
  - Integrale participatie tafel
- Bouwsteen 2: ~~Waarborgen voldoende structurele financiële middelen en capaciteit voor duurzame ontwikkeling Buurtplatformen en Buurtbudgetten~~ Infrastructuur en randvoorwaarden organiseren
  - XII. Bepleiten van structurele middelen voor duurzame ontwikkeling en voortzetting van Buurtplatformen en Buurtbudgetten
  - Meerjarige financiering grassroot organisaties
  - Transitie sociale basis
  - Lokaal en inclusief inkopen
- Bouwsteen 3: Realisatie van vakmanschap P&D binnen een veilige en prettige werk- en leefomgeving
  - XIII. Informeren & aanbieden opleiding rondom participatietools en -instrumenten
  - XV. Begeleidingsstructuur inrichten voor de ambities Zuidoost en aanpak community based werken
  - In de praktijk leren in de learning labs en samen met buurtplatformen
  - Leersessies, socratic design, future labs
- Bouwsteen 4: Community en informatie intern en extern
  - Communicatiieplan
  - XIV. Structureel overleg en informeren over ambitie P&D Zuidoost, wie de experts/adviseurs zijn en hoe je gebruik van hen kan maken (stond onder bouwsteen 3)
  - Up to date tam-tam/intranet pagina
  - Communicatie plan
  - DOCU buurtplatformen & netwerkparticipatie